

I. Úvod	4
II. Základní vratné změny plynu	5
01. Zadání cvičení	5
02. Metodický výklad	5
02.1 Měrné tepelné kapacity ideálních plynů (c_p , c_v)	5
02.11 Měrná tepelná kapacita (c) skutečných látek	7
02.2 Vnitřní energie a vnější objemová práce plynu	9
02.3 Entalpie plynů (I , i)	10
02.4 Tlaková – vnitřní práce plynu (A_T)	11
02.5 Entropie plynů	12
02.6 Základní vratné změny plynu	15
02.61 Změna stavu při stálém objemu - izochorická změna	15
02.62 Změna stavu při stálém tlaku - izobarická změna	17
02.63 Změna stavu při stálé teplotě - izotermická změna	20
02.64 Změna stavu při stálé entropii - adiabatická či izoentropická změna	23
03. Zadání příkladů k řešení	29
III. Stanovení polytropického exponentu	32
01. Zadání cvičení	32
02. Metodický výklad	32
02.1 Určení polytropického exponentu (n)	34
02.2 Postup měření a vyhodnocení polytropických exponentů	38
03. Zadání protokolu	39
IV. Cykly tepelných motorů a spalovacích turbín	40
01. Zadání cvičení	40
02. Metodický výklad	40
02.1 Carnotův cyklus	40
02.11 Zvýšení účinnosti Carnotova přímého a obráceného cyklu	41
02.2 Teoretické - porovnávací cykly tepelných motorů	41
02.21 Teoretický cyklus zážehových motorů	42
02.22 Teoretický rovnotlaký cyklus	43
02.23 Teoretický smíšený cyklus	44
02.24 Teoretický cyklus rovnotlaké spalovací turbíny	45
03. Zadání příkladů k řešení	45
V. Kompresory a vývěvy	48
01. Zadání cvičení	48
02. Metodický výklad	48
02.1 Kompresní práce	48
02.2 Objemová účinnost (η_o)	50
02.3 Mechanická účinnost (η_m)	51
02.4 Výkonnost - průtok vzduchu	51
03. Zadání protokolu	53
VI. Určující veličiny par	54
01. Zadání cvičení	54
02. Metodický výklad	54
02.1 Mokrá pára	54
02.11 Vratné změny probíhající v mokré páře	54
02.2 Přehřátá pára	56
02.21 Vratné změny probíhající v přehřáté páře	56
02.3 Clausius - Clapeyronova rovnice par	58
03. Zadání příkladů k řešení	59

VII. Var vody za sníženého tlaku	61
01. Zadání cvičení	61
02. Metodický výklad	61
02.1 Postup měření	61
02.2 Naměřené a teoretické hodnoty	61
02.3 Metodika výpočtu teoretických hodnot tlaků (p_{tm}) a teplot (t_{pm})	61
02.31 Výpočet hodnot teoretických tlaků ke každé měřené teplotě (p_{tm})	62
02.32 Výpočet hodnot teoretických teplot pro každý tlak (t_{pm})	62
03. Zadání protokolu	62
VIII. Chladicí zařízení	63
01. Zadání cvičení	63
02. Metodický výklad	63
02.1 Teoretické řešení chladicího oběhu	63
02.2 Měřicí trať chladicích oběhů - zařízení	64
03. Zadání protokolu	67
IX. Měření tepelného čerpadla	68
01. Zadání cvičení	68
02. Metodický výklad	68
02.1 Rozbor funkce kompresorového chladicího zařízení	68
02.2 Teoretické řešení oběhu tepelného čerpadla	69
02.3 Laboratorní trať s TČ	70
03. Zadání protokolu	71
X. Vlhký vzduch a změny jeho stavu	72
01. Zadání cvičení	72
02. Metodický výklad	72
02.1 Vlhkost vzduchu	72
02.2 Měrná hmotnost vlhkého vzduchu (p)	73
02.3 Entalpie vlhkého vzduchu (i)	74
02.4 Mollierův diagram vlhkého vzduchu	74
02.5 Izobarické úpravy - změny vlhkého vzduchu	74
02.51 Izobarické změny vlhkého vzduchu v rekuperačních výměnících	75
02.52 Izobarické mísení různě vlhkých vzdušnin	75
02.53 Izobarické vlhčení vzduchu	77
03. Zadání příkladů k řešení	79
XI. Ohřev proudu vlhkého vzduchu	82
01. Zadání cvičení	82
02. Metodický výklad	82
02.1 Určení relativní vlhkosti vzduchu	82
02.2 Princip měření průtočného ohřevu vlhkého vzduchu	82
02.3 Vyhodnocované veličiny	83
02.4 Převod naměřených veličin na fyzikální jednotky	84
02.5 Vyhodnocení veličin	84
03. Zadání protokolu	86
XII. Rozbor procesu sušení tepelným čerpadlem	87
01. Zadání cvičení	87
02. Metodický výklad	87
02.1 Rozbor teoretické soustavy s uzavřeným oběhem sušicího média	87
02.2 Rozbor teoretické soustavy s otevřeným oběhem sušicího média	88
02.3 Rozbor skutečné sušárny s ideálním TČ a uzavřeným oběhem sušicího média	89
02.4 Rozbor skutečné sušárny s ideálním TČ a otevřeným oběhem sušicího média	93

02.41 Sušárna + TČ s pevnou vazbou.....	93
02.42 Sušárna + TČ s volnou vazbou	94
02.5 Vliv ideální a skutečné výměny tepla na obou výměnících TČ	95
02.6 Laboratorní trať sušárny s TČ	96
03. Zadání protokolu.....	98
XIII. Rekuperační výměník tepla	100
01. Zadání cvičení.....	100
02. Metodický výklad	100
02.1 Teoretické řešení rekuperačního výměníku.....	101
02.11 Stanovení součinitele přestupu tepla na straně vody	102
02.12 Stanovení součinitele přestupu tepla na straně vzduchu.....	103
02.13 Tvarové řešení vstupní dýzy.....	104
03. Zadání protokolu.....	104
XIV. Výměník tepla s tepelnými trubnicemi.....	105
01. Zadání cvičení.....	105
02. Metodický výklad	105
02.1 Metody měření a vyhodnocení určujících veličin.....	105
02.11 Měření teplot (t_1).....	105
02.12 Měření rychlosti proudění (w_1)	107
02.13 Měření a vyhodnocení odporů proudění výměníkem	108
02.14 Výpočet průtoku vzduchu a jejich tepelných toků.....	108
02.15 Výpočet termické účinnosti výměníku	109
03. Zadání protokolu.....	109
XV. Seznam literatury	110
XVI. Přílohy	112

$$c = \frac{dq}{dT}$$

$$[\text{J} \cdot \text{kg}^{-1} \cdot \text{K}^{-1}] \quad (II-1)$$

Toboto výrazu je možno použiť v širák, keďže objem sa ohľadom mení pouze zanedbateľne (napríklad, zmena teploty 1 °C plynu však zmení objemu pri ohľadávaní nelze zanedbať).

Z prvého zákona termodynamiky plyne, že teplo dodané látke sa nepoužíva pouze k jejmu ohřevu, ale že část se spotřebuje k vykonání práce, tj. objemové práce $da = p \cdot dv$. Lze tedy předpokládat, že velikost práce vykonané práce při zvětšování objemu plynu při ohřevu musí být větší než velikost měrné tepelné kapacity plynu.

První zákon termodynamiky lze bez obtíží formulovat diferenciální rovnicí:

$$dq = du + da \quad (II-2)$$

Pak můžeme rovnici (II-2) obecně formulovat s využitím rovnic II-1 a II-2 následovně:

$$c = \frac{dq}{dT} = \frac{du}{dT} + \frac{da}{dT} = c_v + \frac{da}{dT} \quad (II-3)$$

Pro práci lze vyjádřit dva případy - tj. ohřevání plynu při konstantním objemu a při konstantním tlaku. Při ohřevání za konstantního objemu ($dv = 0$) bude měrná tepelná kapacita (c_v) podle rovnice II-3 dána:

$$c_v = \left(\frac{dq}{dT} \right)_v = \frac{du}{dT} \quad (II-4)$$